

כ"ט חשוון תשע"ט
07 נובמבר 2018
סימוכין : 103151

לכבוד
ראשי הרשויות המקומיות
מנכ"לים ברשויות המקומיות
מנהלי אגפי חינוך ברשויות המקומיות
מנהלי אגפי רווחה ברשויות המקומיות

שלום רב,

הנדון : היערכות מיטבית לקליטת פעוטות למערכת החינוך

קליטת תלמידים למערכת החינוך בגיל חובה – 3 כרוכה בהיערכות רב-תחומית של מגוון מחלקות ובעלי תפקידים ברשות המקומית, בהובלת מחלקת החינוך.

עריכת תחזיות לפתיחת כיתות גן המותאמות למספרי התלמידים וצרכיהם הינה מלאכתכם מידי שנה. על-מנת להיערך לקליטת כלל התלמידים למסגרות המותאמות לצרכיהם, נדרש לקבל מידע מוקדם ככל האפשר.

על כן, נרתם מרכז השלטון המקומי לרכז צוות בין-משרדי ששקד על סוגיית העברת המידע הנחוץ ואופן העברתו.

מצורף בזאת הנוהל, לידיעתכם.

נבקשכם להביא המידע לידיעת בעלי התפקידים הנוגעים בדבר ברשות המקומית, להעלותו לאתר העירייה ולהפיצו לידיעת מנהלות וגננות במעונות ובגנים הפרטיים, משפחתונים וידיעת הורים לילדים מגילאי לידה.

בברכה,

שלמה דולברג
מנהל כללי

העתק:

ח"כ יעקב מרגי- יו"ר ועדת החינוך, התרבות והספורט
מר חיים ביבס- ראש עיריית מודיעין מכבים רעות ויו"ר מרכז השלטון המקומי
מר עמיר ריטוב- ראש מועצה אזורית לב השרון ויו"ר מרכז המועצות האזוריות
מר ישראל נדיבי- מנכ"ל מרכז המועצות האזוריות
מר שמואל אבואב- מנכ"ל משרד החינוך
מר משה בר סימנטוב- מנכ"ל משרד הבריאות
ד"ר אביגדור קפלן- מנכ"ל משרד העבודה, הרווחה
גב' מיכל מנקס- סמנכ"ל מינהל חינוך, רווחה וחברה, מש"מ
עו"ד רות דיין מדר- מנהלת מחלקת, חברה מינהל חינוך, רווחה וחברה, מש"מ
עו"ס אסא בן יוסף- מנהלת תחום רווחה וקהילה, מינהל חינוך, רווחה וחברה, מש"מ
מר אבי קמינסקי - יו"ר איגוד מנהלי חינוך וסמנכ"ל חינוך תנו"ס ורווחה, הוד"ש
ד"ר שולה מנחם - יו"ר ארגון מנהלי רווחה ברשויות ומנהלת רווחה כרמיאל
עו"ד אייל בן יהודה באום- יו"ר פורום ועדי ההורים היישוביים

משרד החינוך

22 אוקטובר, 2018
י"ג חשוון תשע"ט

לכבוד

מנהלות וגננות
במעונות, בגנים ובמשפחתונים
(כולל פרטיים)

הנדון: היערכות מיטבית לקליטת פעוטות למערכת החינוך

שלום רב,

מצורף בזאת נוהל העברת מידע בין מערך התפתחות הילד במערכת הבריאות ובין מערך החינוך. נוהל זה גובש בשיתוף כלל הגורמים הרלוונטיים לצורך הסדרת קליטה מיטבית ומתאמת לפעוטות עם צרכים מיוחדים במעבר למערכת החינוך.

הצלחת ההיערכות והאפשרות למתן מענה מיטבי למשפחות, נסמכת על תרומתכם להעברת המידע הנדרש ולהגברת המודעות של ההורים לתהליך ולמועדים בו יפעל.

נוהל זה יפורסם גם באתרי משרדי הבריאות, החינוך, מרכז השלטון המקומי והרשויות המקומיות.

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה:

ד"ר הדר ירדני – מנהלת המחלקה להתפתחות הילד ושיקומו, משרד הבריאות hadar.yardeni@moh.gov.il

הגב' חיה הראל – ממונה על וועדות מתוקף חוק, משרד החינוך chayaha@education.gov.il

מר עמוס תמם – איגוד מנהלי מחלקות לחינוך בשלטון המקומי amost@ptikva.org.il

גב' מיכל מנקס – סמנכ"ל חינוך רווחה וחברה, מרכז השלטון המקומי michalm@masham.org.il

בברכה,

מיכל מנקס
סמנכ"ל חינוך רווחה וחברה
מרכז השלטון המקומי

עמוס תמם
איגוד מנהלי מחי לחינוך
בשלטון המקומי

חיה הראל
ממונה על וועדות
מתוקף חוק
משרד החינוך

ד"ר הדר ירדני
מנהלת המחלקה
להתפתחות הילד ושיקומו
משרד הבריאות

חשון תשע"ט * אוקטובר 2018

נוהל העברת מידע בין מערך התפתחות הילד במערכת הבריאות ובין
מערך החינוך לצורך היערכות למתן מענה ייעודי לילדים
בגילאי לידה עד שלוש שנים

רקע

הרשות המקומית ומשרד החינוך זקוקים למידע מקדים ומוקדם, על מנת לספק את צרכי המשפחות לילדים עם מוגבלויות, עם השתלבותם במערכת החינוך. המידע המוקדם המתקבל כיום במשרד החינוך מגיע בעיקר ממעונות יום שיקומיים ומהביטוח הלאומי. קיימת אוכלוסייה לא מבוטלת של פעוטות עד גיל שלוש שנים הנמצאת במעונות, גנים, משפחותונים או בבית. לגביה, לא קיים מידע רלוונטי שיאפשר מענה המותאם לצורכיהם.

בשנים האחרונות מתקשה משרד החינוך לאמוד את הצפי למתן מענים בתחום החינוך המיוחד עקב אי קבלת מידע מספק. עולה מכך, כי פעוטות שאינם מקבלים שיבוץ במקום מגוריהם נאלצים להסעה ארוכה, או לשיבוץ במסגרת שאינה נותנת מענה מספק לצרכיהם.

נציגי מרכז השלטון המקומי, איגוד מנהלי מחלקות החינוך, האגף לחינוך מיוחד בשיתוף אגף פסיכולוגיה ושפ"י במשרד החינוך והמחלקה להתפתחות הילד במשרד הבריאות, קיימו מספר מפגשים לצורך פיתוח ממשקים ותהליכי עבודה בין מערכות החינוך והבריאות.

מטרות הוועדה

1. יצירת ערוצי תקשורת והעברת מידע בין מכונים ויחידות להתפתחות הילד לבין השירות הפסיכולוגי-חינוכי במשרד החינוך.
2. קביעת קריטריונים ולוחות זמנים לקיום וועדות מתוקף חוק למשפחות עם פעוטות מגילאי לידה עד שלוש שנים, (כולל כלל ילדי השנתון, קרי: עד שלוש שנים ותשעה חודשים), עם צרכים מיוחדים.

חוקים ונהלים בבסיס שיתוף הפעולה

- חוק ביטוח בריאות ממלכתי, 1994
- חוק החינוך המיוחד, 1988
- חוק חינוך חנינם לילדים חולים, 2001
- חוק לימוד חובה, התש"ט 1949
- חוק זכויות החולה, התשנ"ו – 1996

נושאים שהוסכמו על הצדדים

1. משרד הבריאות והשלטון המקומי יפנו דרך הארגונים והוועדים, לכל המנהלות והגנות בגנים לפעוטות מגיל לידה עד שלוש שנים (כולל מעונות, גנים ומשפחתונים פרטיים), המציינת את אחריותן לקיים שיחות עם הורים לפעוטות, שלדעתן זקוקים להערכת צרכים התפתחותיים, מרגע שעולה הצורך ולא יאוחר מסוף חודש פברואר בשנה טרם המעבר למערכת החינוך.
2. מידע אודות אופן הפנייה לוועדה מתוקף חוק יפורסם באתרי משרדי הבריאות, החינוך והרשויות המקומיות לידיעת כלל האוכלוסייה (הנוסח באחריות האגף לחינוך מיוחד במשרד החינוך).
3. ועדה מתוקף חוק המתקיימת ברשות המקומית, אמונה על קביעת זכאות לשירותי חינוך מיוחד: בגן חינוך מיוחד / בי"ס לחינוך מיוחד / כיתת חינוך מיוחד בבי"ס רגיל / שילוב בבי"ס רגיל.
4. לצורך הערכת צרכים התפתחותיים, יפנו ההורים למכון או היחידה להתפתחות הילד. המכון או היחידה ינפיק להורים אישור על הפניה וצפי לתאריך לאבחון/ים הדרוש/ים. על ההורים להעביר אישור זה למחלקה לחינוך ברשות. יובהר להורים כי עצם ההפניה לא מזכה לשירותי החינוך המיוחד.
5. במקרים של פעוטות הממתינים לוועדה מתוקף חוק, מכונים ויחידות יעמדו בחזר מנהל רפואה 19/2013 הקובע תור המתנה לאבחון בתוך 3 חודשים, כולל סיכום האבחון.
6. פתיחת בקשה לוועדה מתוקף חוק לפעוטות אליהם מתייחס נוהל זה ברשות, תתאפשר עד למועד 30 באפריל, בכל שנת לימודים.
7. פתיחת הבקשה לוועדה מתוקף חוק יכולה להתבצע ביוזמת ההורים. הבקשה תכלול את כל החומר העדכני הקיים במועד ההגשה (כגון: דו"ח/מכתב מגננת, מסמך רפואי, אם קיים).
- ידגש, כי הליך זה של מיפוי פעוטות עם צרכים מיוחדים מתייחס רק לאותם פעוטות שהורים מעוניינים בקיומו של הליך מתוקף חוק ובמציאת מענה לשירותי החינוך המיוחד. לכל פעוט עם צרכים מיוחדים עומדת הזכות להשתלב במסגרות החינוך הרגיל.
8. מועד אחרון להגשת מסמכים משלימים לוועדות מתוקף חוק, יהיה 10 באוגוסט כל שנה, (ככל שמדובר ביום עבודה). במקרה זה, הזימון לוועדה יהיה מידי, ויבטל את הצורך בזימון 16 יום קודם לדין.
9. העברת המידע בין הבריאות לחינוך תהייה בשני אופנים:
  - א. ילדים בשנה טרם שיבוצם לגן חינוך: רופא, פסיכולוג, עובד סוציאלי ממכון או יחידה להתפתחות הילד, אשר אבחנו/ היו מעורבים בתהליך אבחון פעוט עם מוגבלות, בגיל לידה עד שלוש, אשר אינו משובץ במעון יום שיקומי, ואשר על פי דעתם המקצועית קיים הצורך בקיום דיון מקצועי בוועדה מתוקף חוק לצורך בחינת הזכאות לחינוך המיוחד, יודיע להורי הפעוט על כך. הגורם המקצועי מהמכון או מהיחידה, יבקש את הסכמת ההורים בכתב, להעביר את פרטי הפעוט והאבחנה שניתנה לו, לפסיכולוג המחוזי של משרד החינוך ולשירות הפסיכולוגי-חינוכי (שפ"ח) ברשות בה הוא גר.

- מידע כאמור, שיועבר בהסכמת ההורים יועבר אחת לרבעון באמצעות דואר רשום למנהל השירות הפסיכולוגי-חינוכי המחוזי, ויכלול: שם, מספר ת.ז., תאריך לידה, מקום מגורים, אבחנה (למען הסר ספק יובהר כי האבחנה אינה מתייחסת לסוג המסגרת המומלצת – שהחלטה לגביה היא בסמכות וועדה מתוקף חוק בהתאם לחוק החינוך המיוחד)
- ב. בילדים בגילאים הצעירים (עד גיל שנתיים), יועברו למשרד החינוך, אחת לרבעון, הפרטים הבאים בלבד: תאריך לידה, מגדר, עיר (ובערים הגדולות שכונה) אבחנה ראשונית.
10. הפסיכולוג המחוזי במשרד החינוך יעביר למנהל השירות הפסיכולוגי-חינוכי ברשות המקומית את המידע שהתקבל ממערך התפתחות הילד לאלתר.
11. מנהל השירות הפסיכולוגי-חינוכי יעביר למנהל המחלקה לחינוך מיוחד/פרט מידע כללי על מספר פעוטות, גיל, שנת הלימודים בה עתידים להיכנס לחינוך עירוני וסוג המוגבלות, על מנת להיערך לקליטתם במועד.
12. יובהר, שאם ההורים אינם מסכימים להעברת המידע כמתואר בנוהל זה, על הגורם המטפל כאמור בסעיף 9 למסור להם בכתב / הודעה והנחיות לאן להעביר המידע באופן ישיר.
13. יש להביא לידיעת ההורים כי אין בהעברת המידע קביעה לזכאות לשירותי חינוך מיוחד.
14. הגורמים הנוגעים בדבר יפעלו במשותף לבניית מערכת לדיווח ישיר. בכל מקרה הדיווח הישיר יהיה בהסכמת הורים בלבד.

המסמך מחייב את משרד החינוך, השלטון המקומי, מערך התפתחות הילד, קופות החולים ואת כלל הגנים והמעונות המטפלים בפעוטות בגילאי לידה ועד שלוש שנים (כולל גנים ומשפחתונים וכל סוגי המסגרות פרטיות).